

Percival Price ontmoet Leen 't Hart

Delft 1953

Samenstelling Laura J. Meilink-Hoedemaker

Inhoud

Percival Price ontmoet Leen 't Hart	1
I - Inleiding	2
II – Portretten van Price en 't Hart	2
III - Het artikel in Bulletin	3
IV - Concertreis 1953	6
1 september 1953: Concert door Price in Delft	6
Programma beiaardconcert [door Percival Price]	6
2 september 1953: Concert door Price in Rotterdam	7
Een hoog gezeten Hooggeleerde [Price in Rotterdam]	7
Een professor beiaardier	8
Gast-beiaardier stelt teleur	9
1 of 2 september 1953: Concert door Price in Leiden	10
3 september 1953: Concert door Price in Vlissingen	10
4 september 1953: Concert door Price in Bergen op Zoom	10
V - Biografische gegevens Percival Price	11

I - Inleiding

De Canadees / Amerikaanse beiaardier Percival Price (1901-1985) maakte in 1953 een concertreis in Europa. Op dinsdag 1 september was hij in Delft waar hij Leen 't Hart (1920-1992) ontmoette, na afloop van diens carillonbespeling, tijdens de markt op dinsdagochtend. Price zou zelf die avond in Delft een carillonconcert geven. Op woensdag 2 september gaf Price een concert in Rotterdam. Leen 't Hart stond aan het begin van een indrukwekkende loopbaan. In diezelfde week won 't Hart de nationale beiaardwedstrijd in Utrecht. In oktober 1953 begon 't Hart in een nieuwe functie, als docent aan de recent geopende beiaardschool in Amersfoort.

Price publiceerde in het tijdschrift van de Guild of Carillonneurs in North America, de GCNA, zijn indrukken van deze kennismaking met Leen 't Hart. De tekst wordt hieronder integraal weergegeven.

Als aanvulling dienen berichten in Nederlandse kranten in 1953 over de concerten van Price in Rotterdam, Leiden, Delft, Vlissingen en Bergen op Zoom.

Portretten van Price en 't Hart – beiden rokend – en weliswaar een tiental jaren later genomen, completeren dit artikel.

II – Portretten van Price en 't Hart

De portretten van Price en 't Hart zijn in de jaren zestig gemaakt in Springfield, Illinois. Daar werden de gastbeiaardiers officieel geportretteerd door een plaatselijke fotograaf.

Leen 't Hart in 1965

Percival Price in 1967

III - Het artikel in Bulletin

Bulletin 9, nr 1, januari 1955, blz. 25-26.

Leen 't Hart

by

Percival Price

'That's 't Hart playing. I've been here only one week, and I know his touch'. The speaker was an American painter. He stood in front of his easel, beside the steps of the Town Hall of Delft, Holland. The market place, stretching to the tower of the Nieuwe Kerk, was crowded with booths. Between them, merry go rounds and other fun-making apparatus were in motion. He was trying to catch the whirl of color, to which the bell-sounds from the tower seemed to add shimmer in another dimension. The day was the first of September [1953], and Delft was celebrating Flower Week. The sun shone brightly -- at this northern latitude, with a golden glow which gave the scene a varnished appearance, like an old Dutch painting.

'What do you think of him?' I asked, between numbers. 'Phenomenal' the artist replied. 'I've heard many carillonners, both in Belgium and Holland, in my summer of painting visits to old Low-Countries' towns. He pleases me most.'

'Why?' 'First, I feel he understands what he's playing. When he starts a piece I know he's going to bring out all the music in it. Second, I feel satisfied he'll only play pieces that do have music in them. I don't know old Dutch folk songs, or the modern pieces he and his colleagues write for the carillon, but the numbers he selects are musical to begin with. And of that quality he doesn't let a note escape his interpretation. But listen! He's started again.' The artist laid down his brush.

Bass bells sung out a Bach chorale melody. Those above wove a counter-theme. This either imitated the chorale in motives made from splinter fragments of the air, or poured forth a contrasting line, which set it off in the same way a good secondary theme in a sonata brings out the primary one. All the usual devices of carillon music were employed: descending runs, simple two-note chords, extended chords in alternate-note arpeggios (as carillonners choose to form them to avoid crossing hands) and, in one place -- only one place -- a touch of tremolando.

It was not the quantity of notes coming from the tower that made the artist keep his eye on it, but the very musical use of each note sounded -- as if the carillonner would have considered it an impudence to disturb the air at all, except he had something to say. When he finished, the painter picked up his brush again. He put this dark lines on his picture, which brought out the slender mullions on the octagonal part of the tower housing most of the bells. 'Have you heard his play elsewhere?' he asked. 'You know, he plays regularly at Leyden and Amersfoort, as well as here. He's more in demand than any carillonner in the Netherlands just now. I hear they're founding a school around him.'

'Have you seen him?' I asked. 'Oh no', he replied, 'but that's unimportant. I've seen enough carillonners to know they look just like other people. It's what they do when you don't see them that distinguishes them.'

A stocky man with broad shoulders came up. He appeared in his early thirties. His round face, with rather heavy features, was almost always smiling. Above it, black hair was combed straight back. He extended an arm from the sleeve of his brown tweed coat and gave me a firm handshake. I don't believe the painter realized the carillonneur he had praised was standing next to him.

Leen 't Hart took me to a café. There we met Mrs. 't Hart. She was slighter and younger-looking than her husband. She had on a gay dress, and wore a rose. 'How many children have you?' I asked here. 'Two. Two girls,' she replied. 'And not a little carillonneur?' She looked down, and blushed slightly.

Her husband wanted to talk about carillon music. He asked what music carillonneurs in the United States and Canada played, what compositions they wrote, and how they arranged. He had been to America also, but mostly on the other side of the equator. In 1951 he had been sent to Sao Paulo, Brazil, to inaugurate a new Eijsbouts carillon there and instruct a few pupils. On the same trip he inaugurated the new carillon at Curaçao. At both places, people were quite unfamiliar with carillon music.

'Is the carillon your only instrument?' I asked. 'Oh no,' he said, 'You forget we had a war that silenced carillons, and took most of them down. During that period I studied organ. I obtained my State Diploma in organ in 1942. After the war I began to study carillon, I received my diploma from the Beiaardschool at Mechelen in 1950.' I knew that on it had been inscribed 'avec grande distinction'.

But this was not his first distinction in the tower. In 1949 he had won first prize at the National Carillon Competition in Rotterdam. His latest triumph at the time of this meeting (1953) was the first prize at the International Carillon Competition at Utrecht. These contests were judged by hard-boiled musicians -- men acquainted with carillon music, but willing to approve only what they considered worth listening to, regardless of the instrument.

'Here's a little present for you,' he said, and shyly shoved one of his compositions under my arm. 'Thank you very much' I replied, 'And have you anything more here you can show me? My eyes are greedy, now you've whetted my ears.' He opened his music case and took out some compositions, a prelude, song and fugue, free variation, a suite, and a passacaglia. They all presented on the score the same musicianship he had displayed on the keyboard. When I questioned him, he admitted the Bach chorale the painter and I had listened to was 'just improvising'.

His list of arrangements was large. All I saw of these were Dutch folksongs. At least he indicated sagacity in choosing airs whose proper rendition his ear had been drenched with since childhood. (It is so dangerous to attempt an interpretation of a vocal melody unless one has paid attention to how it sounds sung.) He showed further wisdom in the choice he made among Dutch folksongs. Every country is provided with numerous mediocre airs in its rational folk song literature, and the Dutch have their own share of banalities, kept alive either because of appealing, if perhaps trivial, words, or because they form a part of the listener's earliest stored-up sentiments which have little to do with music. Those he had left out. As a result, a person who knew no Dutch music might remark, after listening to one of his folk songs numbers. 'Where have I heard that piece before?' People are so unready to admit, on hearing a piece for the first time, that they like -- above all, that it delights them!'

It was dark when we walked back to the market place. The canals formed mirrors to reflect long borders of flowers, lit by concealed lights. 'I'm sorry I can't go up with you now,' he said as we reached the great door of the Nieuwe Kerk, 'but I must give a short theory lesson. However, I'll be back to hear your recital.'

He dashed away on a bicycle, and came right back again. 'Oh. I forgot to say, the Fox Movietone men are coming up tonight. You understand ..' He hesitated as if his English had suddenly failed him. 'Of course, I've dealt with candid-camera men before.' It gave one confidence to know that, even though the keyboard touch was not one's own, nor the spacing of pedals and keys what one was accustomed to, the mechanism had proved capable of a sensitive performer's will. A few runs showed there was no unevenness throughout the range. One quickly adapted one's stroke to the change, and played with ease.

After the recital there was more chatting -- this time over dark Dutch beer -- and then the walk to the station. On parting, I felt the oncoming generation of Dutch Carillonneurs would excel their forbears, with 't Hart to teach them. His methods might not be mine. That didn't matter, so long as they were good. Indeed, differences could add to the richness of our common art.

Before this meeting with 't Hart, the Dutch had decided to form a carillon school around the gifted and busy musician. Space to house it was found in the carillon tower of Amersfoort, a building which touches, but is not a part of, those between which it soars. Known as Onze Lieve Vrouwetoren, Our Lady's Tower, it is the one whose appearance, from some angles, suggests a woman holding a child in her arms. The model of a German sentry, placed on the gallery by German during the war to attract allied airforce away from other targets, may still be in the museum on the ground floor. The Hemony carillon, which miraculously escaped damage except for the slight grazing of one bell when seventy seven shells passed through the bell chamber, has been cleaned up, rehung, and a new keyboard added. The Guild of Carillonneurs in North America will wish this school well, as a new stimulus for the development of carillon music. It started modestly, without a great flourish and, according to Mr. Timmerman's report when he was recently on this continent, with six students.

About the time this senior colleague of 't Hart's visited us [Timmermans toured the USA during the summer of 1954.] I received a very brief piece of news from Holland.

I read: 'We have a little carillonneur, his name: Han 't Hart.' Yours sincerely Leen.

IV - Concertreis 1953

1 september 1953: Concert door Price in Delft

Delftsche Courant, dinsdag 1 september 1953

Programma beiaardconcert [door Percival Price]

Het programma voor het beiaardconcert van hedenavond van 8-9 uur te geven door prof. dr Percival Price, beiaardier van de Universiteit van Michigan Ann Arbor, USA , voorheen beiaardier van het Parlementsgebouw te Ottawa, luidt:

1. Berwerkingen van instrumentale werken:

- 1a. Glockenspiel, toccata, presto, Bach
- 1b. Andante uit de Symphonie met de paukenslag, Haydn
- 1c. Meno mosso uit Scherzo op 39, Chopin
- 1d. Clair de lune, Debussy

2. Bewerkingen van vocale werken

- 2a. Serenade, Schubert
- 2b. Sapphische Ode, Brahms
- 2c. There is no rose, uit A ceremony of carols, Britten

3. Beiaardcomposities

- 3a. Prelude, Menotti
- 3b. Fantasia quasi una sonata breve, P. Price

4. Keuze uit opera's

- 4a. Ein Mädchen oder Weibchen uit de Zauberflöte, Mozart
- 4b. Serenade de Mephistopheles uit de Damnation de Faust, Berlioz
- 4c. Caro nome uit Rigoletto, Verdi

5. Variaties op volksmelodieën

- 5a. De Zilvervloot, Viotta
- 5b. The last rose of summer, Iersch
- 5c. Muss I denn, Duits
- 5d. La Golondrina, Mexicaans
- 5e. The vicar of Bray, Engels.

2 september 1953: Concert door Price in Rotterdam

Het programma voor het concert in Rotterdam op woensdag 2 september 1953 was bij het ter perse gaan van het programmaboekje nog niet beschikbaar. Wel verschenen daags daarna een interview en een recensie. Daaruit blijkt dat hij in Rotterdam hetzelfde programma uitvoerde als in Delft.

Algemeen Handelsblad, 31 augustus 1953

Beiaardconcert te Rotterdam

Op Woensdag 2 September zal door prof. Percival Price, beiaardier van de universiteit van Michigan te Ann Arbor in de V.S. het carillon van het stadhuis van Rotterdam bespelen. Prof. Price heeft zijn programma onderverdeeld in arrangementen van instrumentale en vocale muziek, composities speciaal voor carillon geschreven, operafragmenten en variaties op volkswijsjes. Aldus loopt zijn programma van Joh. Seb. Bach tot Benjamin Britten.

Het Vrije Volk, 31 augustus 1953

Klinkertjes

De bespeling van het stadhuis-carillon op Woensdag 2 September wordt gegeven door prof. Percival Price, de beiaardier van de universiteit van Michigan te Arm Arbor in de Verenigde Staten. Hij heeft zijn programma onderverdeeld in arrangementen van instrumentale en vocale muziek, composities speciaal voor carillon geschreven, opera-fragmenten en variaties op volkswijzen. Aldus loopt dit programma van Johann Sebastian Bach tot Benjamin Britten. Prof. Price zal zich ook als componist doen horen in een Fantaisie 6.

Trouw, 1 september 1953

[Price in Rotterdam]

Het Stadhuis-carillon te Rotterdam zal Woensdag a.s. worden bespeeld door prof. Percival Price, de beiaardier van de universiteit van Michigan te Arm Arbor in de Verenigde Staten. Hij heeft zijn programma verdeeld in arrangementen van instrumentale en vocale muziek, composities speciaal voor carillon geschreven, opera-fragmenten en variaties op volkswijzen. Aldus omvat dit programma werken van Johann Sebastiaan Bach tot Benjamin Britten. Prof. Price zal zich ook als vertolker van eigen werk doen horen.

Rotterdams Nieuwsblad, 2 september 1953

Een hoog gezeten Hooggeleerde [Price in Rotterdam]

Gisteravond werd het Raadhuis-carillon bespeeld door een gast, die wel van heel ver kwam: Percival Price, professor in de campanologie (klokkenspel) aan de universiteit van Michigan in Amerika en beiaardier aan diezelfde instelling. Zijn programma was wel heel sterk op het populaire ingesteld, want behalve een 'Prelude' van zijn landgenoot Menotti en de 'Zesde Fantasie' van zichzelf - allebei uitstekend voor het instrument geschreven werken - vermeldde het vier reeksen arrangementen. De eerste serie was van instrumentale werken, waarvan Bachs 'Klokkenspel-

Toccata' natuurlijk het hoogtepunt was, en het 'Scherzo op 39' van Chopin het dieptepunt, omdat lang doorklinkende tonen op een klokkenspel niet voortgebracht kunnen worden. In de arrangementen van liederen bleek weer eens overduidelijk, dat er van het kunstlied toch wel heel wat verloren gaat, maar dat variaties op volksliedjes in het bereik van dit instrument liggen. Met de opera-selecties werd het offer aan de populariteit voor ons gevoel net iets te groot! Het was jammer, dat prof. Price niet wat meer oorspronkelijke stukken op zijn programma had genomen, want die zijn er in West-Europa in de loop der tijden genoeg geschreven! Ondanks het slechte weer waren er toch nogal wat bezoekers, die met kennelijk genoeg hebben geluisterd naar het gedegen spel van deze Amerikaanse beiaardier, die in snelle loopjes en trillers van grote technische beheersing blijk gaf.

G.M. Dersjant

[Algemeen Dagblad], september 1953

Een professor beiaardier

door P.W. Russel

Rotterdam - De heer, die begin deze week per trein uit Antwerpen in Rotterdam arriveerde en zijn intrek nam in het Atlanta-hotel, was 51 jaar, had grijs haar en een donkere snor zonder tierelantijnen. Professor Percival Price was zijn naam en hij is beiaardier van de universiteit van Michigan te Ann Arbor in de Verenigde Staten. In datzelfde hotel, waar hij zijn kamer had, heeft Prof. Price ons ontvangen en - met zijn niet te grote gestalte diep weggezonden in een brede fauteuil - verteld, waarom hij in ons land was.

"Op 11 augustus vertrok ik uit Amerika", zei de professor-beiaardier. "De boot bracht me eerst in Engeland en daarna in België. Toen kwam ik hier, blijf vier dagen en ga door naar het Nabije Oosten. Eigenlijk is mijn bezoek aan uw land een "op doorreis". U weet dat ik beiaardier ben en mijn universiteit heeft me naar dat Nabije Oosten gestuurd om daar iets meer te weten te komen over de Oosterse carillonmuziek. Uit de Westelijke wereld weten we over dit onderwerp een heleboel, maar daar houdt het op."

Professor Percival Price, die vandaag ons land weer verlaat, weet alles van klokken en bellen af.

"Mijn beroep bestaat uit het geven van carillonlessen, carillonconcerten en het schrijven van muziek voor die concerten", zei de hoogleraar. "En verder verricht ik, wat officieel heet, bronnenstudie bij de Orthodoxe en andere Oosterse kerken". Dit alles - zo scheen het ons toe - vond professor Price zeer prettig werk en te merken aan zijn gemoedelijk humeur moet hij het met plezier doen.

Prof. Price is geen Amerikaan, zoals wij dachten. "Canadees", vertelde hij, "uit Toronto. Maar met mijn gezin woon ik nu in Ann Arbor." - Dat gezin? "O ja, mijn vrouw dus en drie kinderen. Twee meisjes (18 en 13) en een zoon (16)".

De totale reis van de hooggeleerde beiaardier neemt zeven maanden in beslag en in maart 1954 komt hij weer thuis. Het is zijn zestiende tocht naar Europa en zijn vijftiende bezoek aan ons land. "Een keer kon ik niet via Nederland reizen. Wilt u nog iets weten? In het Belgische Mechelen gaf ik ook een carillonconcert en Woensdagavond deed ik dat in deze Maasstad. Liefhebberijen heb ik weinige. Reizen, daar houd ik van en ik doe het veel. Vanwege mijn werk. - Hoe heette u ook weer? O ja, ik wil graag namen weten. Geen dank, geen dank. Ik vond het een prettig gesprek".

Het Vrije Volk, 3 september 1953

Gast-beiaardier stelt teleur

De hooggespannen verwachtingen, waarmee we zijn gaan luisteren naar de Amerikaanse beiaardier, prof. Percival Price, zijn niet geheel beantwoord. Deze beiaardier en leraar van het klokkenspel van de Universiteit te Michigan, heeft, vergeleken bij zijn Nederlandse, Belgische en Franse collega's, geen bijzonder peil in het carillonspel bereikt.

Zoals bij de meeste minder gevorderde spelers op dit moeilijke instrument vielen de onvolmaaktheden het meest op in snelle passages, waarin het inderdaad zeer lastig is, een snelle en regelmatige afwisseling der beide vuisten te realiseren.

Zo kon het dus gebeuren, dat Price met tempi en rhythmten nogal vrij omsprong in de veeleisende maar zeer aanvechtbare bewerkingen van een deel uit Bachs Toccata in G voor clavecimbel, het andante uit Haydns Symphonie met de Paukenslag, Chopins derde scherzo, Debussy's Clair de Lune en liederen van Brahms en Schubert. Er werden van de originele versies van deze werken heel wat onspeelbare nootjes weggelaten, maar ook de speelbare klonken niet feilloos. En wat te zeggen van het gedeelte uit het Scherzo van Chopin? Zoiets is wel het ergste, wat een beiaardier kan bedenken.

Na twee échte stukken voor carillon ('n aardige prelude van Menotti, de man van „De Telefoon" en „de Consul" en een wat stijve Fantasie van Price zelf) waren er ook meer geschikte arrangementen, waarvan de weergave — evenals van vijf volksliedbewerkingen — zeker aannemelijk heeft geklonken.

A. VAN AMERONGEN

1 of 2 september 1953: Concert door Price in Leiden

Geen directe bron. Dit optreden wordt vermeld in het verslag van Vlissingen, 3 september.

Algemeen Handelsblad, 4 september 1953

3 september 1953: Concert door Price in Vlissingen

(Van onze correspondent)

Prof. dr Price, hoogleraar aan de universiteit te Michigan in de Verenigde Staten, heeft Donderdag [3 september] gedurende een uur een concert gegeven op de beiaard in de St Jacobstoren te Vlissingen.

De hoogleraar is in Amerika de autoriteit op het gebied van carillons. Hij verblijft reeds enige dagen in ons land en heeft o.m. de 'klokken van Delft, Rotterdam en Leiden bespeeld. Prof. Price maakt een studiereis door een groot deel van Europa en gaat vervolgens naar het Midden-Oosten. In Maart 1954 keert hij naar de V.S. terug.

4 september 1953: Concert door Price in Bergen op Zoom

Trouw, 3 september 1953

Amerikaanse beiaardier naar Bergen op Zoom

(Van onze correspondent)

Prof. dr. Percival Price, de Amerikaanse beiaardier van de Universiteit van Michigan Ann Arbor, die voordien beiaardier was van het Parlementsgebouw in Ottawa, zal 4 September een bezoek aan Bergen op Zoom brengen om daar de Juliana beiaard te bespelen.

Trouw, 5 september 1953

Prof. Price bespeelde beiaard te Bergen op Zoom

(Van onze correspondent) Vrijdagmiddag van 12 tot 1 uur werd de Juliana Beiaard van de stadstoren te Bergen op Zoom bespeeld door de Amerikaanse beiaardier prof. dr. Percival Price, hoogleraar aan de Universiteit te Michigan Ann Arbor. Prof. Price werd op het stadhuis door burgemeester ir. Peters ontvangen.

Na afloop van het concert vertrok de gast naar Duitsland. Prof. Price maakt een studiereis door Duitsland, Oostenrijk, Joegoslavië, Griekenland, Turkije, Syrië, Irak en Jordanië.

V - Biografische gegevens Percival Price

Frank Percival Price

Geboren in Toronto Ontario Canada: 7 oktober 1901

Overleden in Ann Arbor Michigan USA: 1 oktober 1985

1923 benoeming Massey Memorial Carillon Toronto

1925 benoeming Rockefeller Spelman carillon in de Riverside Church New York

1926 studie Mechelen op kosten van Rockefeller

5 april 1926 leerlingconcert Mechelen

8 april 1927 diploma Mechelen met vrucht

1927-1939 beiaardier Peace Tower op Parliament Building, Ottawa, Canada

1930-1935 diverse optredens in Mechelen

1934 Pulitzer Price of music in Columbia University NY voor een symphonie

1938-1972 Professor of Composition en University Carillonneur te Ann Arbor, Mich, USA

1932 9 augustus concert Domtoren Utrecht

1945-1947 onderzoek in Europa

1953 concerten in Nederland

1972 erelid GCNA in het congres Toronto.

De collectie P. Price bevindt zich in Ottawa.

Composities

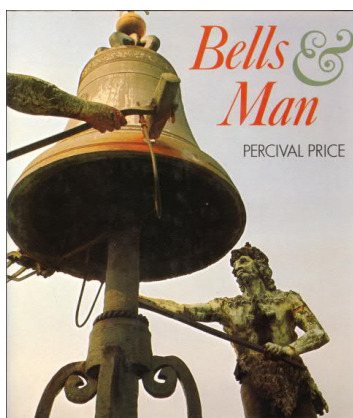
Price schreef ruim 400 originele werken voor carillon en ruim 600 arrangementen

Boeken

1933 The Carillon

1945-1947/48 Campanology Europe

1983 Bells and Man

april 2020